

Ádám Barnabás hkő. ezredes:

A HONVÉD HUSZÁR DÍSZALEGYSÉG LÉTREHOZÁSA ÉS TERVEZETT RÉSZVÉTELE AZ ÁLLAMI PROTOKOLLÁRIS FELADATOKBAN

DOI: [10.35926/HSZ.2021.6.7](https://doi.org/10.35926/HSZ.2021.6.7)

ÖSSZEFOGLALÓ: A Magyar Honvédség alakulatai közül a Szent Korona teljes körű őrzés-védelmét és az állami katonai protokollesemények díszelgő biztosítását végrehajtó 32. Nemzeti Honvéd Díszegység állományában hozták létre a Honvéd Huszár Díszalegységet. Az állami protokolleseményeken megjelenő díszegység kötelékében a honvédhuszárok magas politikai, diplomáciai pozíciót betöltő hazai és külföldi személyek előtt is reprezentálják nemzetközileg is jól ismert nemzeti lovaskultúránkat, a világhírű és hungarikummá minősített magyar huszárságot, illetve magas színvonalú lötenyésztésünket. A tanulmány a honvédhuszárság létrehozásának folyamatát és lehetséges feladatait protokolláris szempontból igyekszik megvilágítani.

KULCSSZAVAK: huszárság, állami protokoll, díszelgési feladatok

BEVEZETÉS

A Magyar Honvédség feladatai közül a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 36. § (1) b) és a (2) c) pontjai két olyan különleges feladatot – fegyverhasználati joggal a Szent Korona őrzését és fegyverhasználati jog nélkül az állami protokolláris feladatok teljesítésében való részvételt – határoznak meg, amelyek külön-külön is igénylik, hogy csak ezen feladatok végrehajtására a magyar haderőstruktúrában egy speciális rendeltetéssel bíró katonai alakulat működjön. A Magyar Honvédség által védendő létesítmények kijelöléséről, valamint a magyar állam folytonosságát és függetlenségét megtestesítő ereklyék köréről, illetve az őrzésükre vonatkozó szabályokról szóló 78/2011. (V. 12.) Korm. rendelet alapján a mai Magyar Honvédségben a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység¹ az a katonai szervezet, amelynek alegységei – ország és világ előtt – a nemzet ünnep- és gyásznapijain, az állami és katonai eseményeken, a kijelölt objektumok díszőrszolgálatának ellátásával megjelenítik a mai magyar haderő nemzeti egységét és ősi intézményét.

A 32. Nemzeti Honvéd Díszegységet 2011. november 1-jén alakították meg. A Honvéd Koronaőrség fegyverhasználati joggal látja el az Országházban – vagy a kijelölt helyen – a Szent Korona és a levont nemzeti lobogó őrzését, közreműködik a nemzeti és állami ünnepeken, továbbá a diplomáciai és egyházi eseményeken. A Honvéd Palotaőrség végzi Magyarország

¹ Az alakulat bemutató írása az MH BHD honlapján érhető el: https://bhd.honvedseg.hu/rovat/32_nemzeti_honved_diszegyseg (Letöltés időpontja: 2021. 04. 03.)

köztársasági elnökének állami és protokolláris feladataival kapcsolatos katonai díszelgési feladatokat, díszőrszolgálatot lát el a Köztársasági Elnöki Hivatalnak otthont adó Sándor-palotában, közreműködik a nemzeti és állami ünnepeken, diplomáciai eseményeken. A Honvéd Díszászlóalj Magyarország nemzeti és állami ünnepein, diplomáciai, társadalmi és katonai rendezvényein, illetve kegyeleti eseményeken jeleníti meg a magyar honvédet, díszőrszolgálatot lát el Magyarország felvont lobogójánál, végzi a katonai tiszteletadással kapcsolatos feladatokat, külföldi állami és katonai vezetők katonai tiszteletadással történő fogadását, az előjáró intézkedése szerinti kegyeleti feladatokat. A Kincsem Nemzeti Lovas Program² keretén belül 2020-ban megalakított Honvéd Huszár Díszalegység³ az állami és katonai protokoll lovasított díszelgési feladatait, valamint az országmárka szerves részét képező lovaságazat⁴ és a több évszázados magyar katonai lovaskultúra megőrzését és bemutatását hajtja végre. A honvédhuszárok lóháton vesznek részt az állami, katonai protokolláris, turisztikai és lovaseseményeken, Honvéd Huszár Lovasiskolát működtetnek a Lipicai Lovasközpontban, illetve a kijelölt helyen magyar stílusú huszárlóképzési bemutatókat tartanak és nyári huszártáborokat szerveznek. A tanulmány a továbbiakban ezen díszalegység létrehozását és tervezett protokolláris feladatait ismerteti.

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A magyar közvélemény, de a hadtudomány képviselői előtt sem igazán ismert az a tény, hogy a NATO-ban ma is léteznek aktív hadrendi elemként modern technikai eszközökkel felszerelt huszárezredek. Ilyen Dániában a Gardehusarregimentet (Gárdahuszárezred – magyar alapítású, három névtelen magyar huszártiszt, 1614),⁵ Franciaországban a 1er régiment de hussards parachutistes (1. ejtőernyős huszárezred – magyar alapítású, gróf Bercsényi László Ignác, 1720),⁶ a 2e régiment de hussards (2. huszárezred – magyar alapítású, gróf Esterházy Bálint József, 1735),⁷ a 3e régiment de hussards (3. huszárezred – magyar alapítású, gróf Esterházy Bálint Miklós, 1764),⁸ Hollandiában a Regiment Huzaren van Boreel (Boreel huszárezred – magyar mintára alapított, 1813),⁹ Kanadában

² Kincsem – Nemzeti Lovas Program. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, 2012. <http://mlosz.hu/nlp/nlp.pdf> (Letöltés időpontja: 2021. 04. 12.)

³ Uo. 3.6.2.

⁴ A Nemzeti Lovas Programban meghatározott feladatokról és a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1061/2012. (III. 12.) Korm. határozat. Magyar Közlöny, 2012/29. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/index.php?menuindex=200&pageindex=kozltart&ev=2012&szam=29> (Letöltés időpontja: 2021. 04. 02.)

⁵ Om Gardehusarregimentet (A Gárdahuszárezredről). <https://forsvaret.dk/da/organisation/haeren/gardehusarregimentet/> (Letöltés időpontja: 2021. 02. 05.)

⁶ 1er régiment de hussards parachutistes (Az 1. ejtőernyős huszárezred). <https://www.defense.gouv.fr/terre/1-armee-de-terre/le-niveau-divisionnaire/3e-division/11e-brigade-parachutiste/regiments/1er-regiment-de-hussards-parachutistes> (Letöltés időpontja: 2021. 02. 05.)

⁷ 2e régiment de hussards (A 2. huszárezred). https://www.defense.gouv.fr/english/node_64/1-armee-de-terre/le-niveau-divisionnaire/commandement-du-enseignement/2e-regiment-de-hussards (Letöltés időpontja: 2021. 03. 31.)

⁸ 3e régiment de hussards (A 3. huszárezred). <https://www.sengager.fr/regiments/3e-regiment-de-hussards> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 30.)

⁹ Regiment Huzaren van Boreel (A Boreel huszárezred). <https://www.huzarenvanboreel.nl/> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 30.)

a 8th Canadian Hussars (8. kanadai huszárezred – magyar mintára alapított, 1848),¹⁰ a Sherbrooke Hussars (Sherbrooke-i huszárezred – magyar mintára alapított, 1866),¹¹ a Royal Canadian Hussars (Királyi kanadai huszárezred – magyar mintára alapított, 1879),¹² a 1st Hussars (1. huszárezred – magyar mintára alapított, 1888),¹³ az Egyesült Királyságban a The Queen’s Royal Hussars (a Királynő huszárezrede)¹⁴ és a The King’s Royal Hussars (a Király huszárezrede).¹⁵

Ezen alakulatok közül a dán haderő Slagelse-ben állomásozó Gárdahuszárezredének állományában található egy huszárszászad,¹⁶ amely lóháton végez protokolláris feladatokat. A gárdaezred vonatkozásában érdekesség, hogy történetét a hivatalos oklevelek alapján 1614-re¹⁷ vezetik vissza, és önmagukat a világ legrégebbi huszárezredének tartják. Történelmükben magyar huszárok is fontos szerepet játszottak, mivel IV. Keresztély dán–norvég király (1588–1648) Báthory István lengyel király (1575–1586) halála után testőrségének három magyar huszártisztjét fogadta szolgálatába, akik a király körül testőri feladatokat végeztek. A testőr csapat bővítését követően is mindössze három magyar tisztből, egy őrmesterből, két káplárból, egy trombitásból és harminc huszárból állt. A mai lovasított alegység két huszárszászadból (századonként 40 fő), kiképzési részlegből, zenei részlegből, ellátó és karbantartó szakaszokból áll, összesen 75 lóval rendelkezik. A dán királyi ház protokolleseményein vesznek részt, lóháton és gyalog protokoll őrzés-védelmi (például díszőrszolgálat, díszsorfal, díszkíséret) feladatokat látnak el, ugyanakkor különleges jogrendi helyzetben a Királyi Testőrséget erősítik meg. A huszárság hagyományait és szokásait nagyon komolyan ápolják, díszegyenruhájuk (1. ábra) közvetlenül visszavezethető az V. Frigyes dán és norvég uralkodó (1723–1766) által 1762. február 10-én létrehozott huszárezredhez, amely sikeresen harcolt a kozákokkal az Oroszország elleni háborúban. Érdekesség még, hogy csak ennél a huszárszászadnál fogadnak egyéves szolgálatra „önkénteseket”, míg a Gárdahuszárezred többi, modern haditechnikával felszerelt alegysége szerződéses katonákból áll.

¹⁰ 8th Canadian Hussars (A 8. kanadai huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/8-canadian-hussars/index.page> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 30.)

¹¹ Sherbrooke Hussars (A Sherbrooke-i huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/2-canadian-division/the-sherbrooke-hussars/index.page> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 31.)

¹² The Royal Canadian Hussars (A Királyi kanadai huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/2-canadian-division/the-royal-canadian-hussars/index.page> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 30.)

¹³ 1st Hussars (Az 1. huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/4-canadian-division/1-hussars/index.page> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 31.)

¹⁴ The Queen’s Royal Hussars (A Királynő huszárezrede). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/queens-royal-hussars/> (Letöltés időpontja: 2021. 04. 02.)

¹⁵ The King’s Royal Hussars (A Király huszárezrede). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/kings-royal-hussars/> (Letöltés időpontja: 2019. 09. 02.)

¹⁶ Gardehusarregimentets Hesteskadron (Gárdahuszárezred lovasított svadron). <https://karriere.forsvaret.dk/uddannelse/interne-uddannelser/hesteskadronens-varnepligt/> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 20.)

¹⁷ Om Gardehusarregimentet (A Gárdahuszárezredről). <https://forsvaret.dk/da/organisation/haeren/gardehusarregimentet/om-os/> (Letöltés időpontja: 2021. 03. 31.)

1. ábra A dán Gárdahuszárezred protokollfeladatokra alkalmas huszárszázadának egyenruhája

Forrás: <https://portals.clio.me/dk/historie/7-9/emner/historiske-temaer/lokalhistorie-sjaelland/introduktion/>
(Letöltés időpontja: 2020. 11. 06.)

Az Egyesült Királyságban ceremonális feladatokra az Udvari Lovasság lovasított ezrede (Household Cavalry Mounted Regiment)¹⁸ van kijelölve. Ez az ezred 250 lóval rendelkezik, és alaprendeltetési feladata a királyi ház tradicionális lovas testőrségének (The Queen's Life Guard) 24 órás ellátása a Whitehallban, az udvar ceremonális és egyéb hivatalos diplomáciai eseményeinek (pl. a királynő születésnapjára díszszemléje, államfői látogatások), a kormányzati, önkormányzati események (pl. a parlament nyitótulása, főpolgármesteri szemle) díszelőbiztosítása lóháton. Ezekon kívül feladatuk még zenés lovassági bemutatók megtartása és a brit katonai lovaskultúra megjelenítése a nemzeti lovaseseményeken, -versenyeken, amelyekben az alakulat tagjai aktívan versenyeznek is. Képességüket tekintve a napi lovas testőr díszőrszolgálatokkal és különleges bemutató csoportjával jelentősen hozzájárulnak az udvari és a nemzetközi diplomáciai események fényének emeléséhez, a Londonba látogató turisták állandó programokkal való kiszolgálásához, illetve a katonai lovaskultúra megjelenítéséhez és ápolásához. Érdekesség, hogy a páncélosfelderítő-ezred (hagyományos nevén Household Cavalry Regiment) állományát a lovasított ezredhez való kétéves vezényléssel rotálják. 15 hét alatt készítik fel őket a lovasított ceremonális feladatok ellátására, majd a két év letelte után visszatérnek a páncélosfelderítő-ezredhez. Létszámhiányuk nem számottevő, a Windsorbán tartott lovaskiképzésen átlagosan 10-20 fő vesz részt, és az újoncok 90%-a lóval azelőtt még nem találkozott. Évente 10-20 fekete színű lovat szereznek be – elsősorban Írországból –, és 15 hét alatt készítik fel őket a díszelőbiztosítási feladatokra.

¹⁸ Household Cavalry (Udvari Lovasság). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/household-cavalry/> (Letöltés időpontja: 2020. 04. 02.)

A HONVÉD HUSZÁR DÍSZALEGYSÉG LÉTREHOZÁSA

A „Budapest és az agglomeráció fejlesztésével összefüggő állami feladatokról, valamint egyes fejlesztések megvalósításáról [...]” szóló 2018. évi XLIX. törvény feladatmeghatározása alapján – a Nemzeti Hauszmann Program keretében – megújuló Budai Palotanegyed értékmegőrző és méltó használatának, fenntartásának és bemutatásának, fenntartható fejlesztésének, valamint tervszerű és egységes szemléletű helyreállításának biztosítása kiemelt jelentőségű közfeladat.

A Honvédelmi Minisztérium, kapcsolódva a Kincsem Nemzeti Lovas Programhoz, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 36. § (2) c) és a Magyar Honvédség által védendő létesítmények kijelöléséről, valamint a magyar állam folytonosságát és függetlenségét megtestesítő ereklyék köréről és az őrzésükre vonatkozó szabályokról szóló 78/2011. (V. 12.) Korm. rendelet 3. § (1) pontjaiban meghatározott feladatok végrehajtására – a Miniszterelnökség felkérésére – munkacsoportot¹⁹ hozott létre 2015 februárjában, amelynek alapvető feladata volt, hogy előkészítse a *Magyar Honvédség részeként a Honvéd Huszár Díszalegység* (a továbbiakban: HHD) létrehozását és működtetését. A munkacsoport 2015 júniusára kidolgozta a tárcaszintű koncepciót. A további előkészítési és tervezési folyamat vezetését a Honvéd Vezérkar vette át, illetve az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár folytatta.²⁰

*A kidolgozói munka során az alábbi javaslatokat fogalmazták meg:*²¹

- A Magyar Honvédség közmegebecsültségének megfelelően vegyen részt kiemelt közfeladatok, különösen a Nemzeti Hauszmann Program és a Kincsem Nemzeti Lovasprogram megvalósításában;
- A Magyar Honvédség meglévő katonai képességeinek kihasználásával, ill. nemzetközi és nemzeti elismertségen nyugvó tradicionális képesség újraélesztésével növelje társadalmi láthatóságát;
- A Budai Palotanegyed történelmi arculatának és hagyományainak megfelelő katonai feladatok végrehajtásával a Magyar Honvédség járuljon hozzá:
 - lovasított és gyalogos protokolláris objektumőrzési és díszelgési feladatok végrehajtásával a biztonság megőrzéséhez és növeléséhez,
 - a diplomáciai és más protokollesemények színvonalának emeléséhez,
 - a ceremóniális katonai jelenléttel és programelemekkel az idegenforgalom fejlesztéséhez,
 - a magyar katonai lovaskultúra, ill. lófajták bemutatásával a magyar lótenyésztés és értékesítés fejlesztéséhez,
 - a Kincsem Nemzeti Lovas Program megvalósításához,
 - Magyarország Nemzeti Lovas Díszegységének a 24/2005. (BK 14.) BM utasításban meghatározott feladataihoz;
- A Honvéd Huszár Díszalegység kezdeti műveleti készenlétét 2021. március 15-re érje el;
- A honvédhuszárság feladatait békeidőszakban alapvetően protokolláris, az attól eltérő helyzetben a huszárság eredeti feladatrendszerén belül objektumbiztosítási feladatokra kell tervezni és felkészíteni;

¹⁹ HM munkabizottsági jegyzőkönyv, 2015. 02. 20. Jkv sz. 61-74/2015. Vezeti Kun Szabó István vezérőrnagy (HM TKHÁT), helyettese Korom Ferenc dandártábornok (HVK HDMCSF).

²⁰ 284/2018. sz. HVKF parancs. <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/index.php?m=0&p=kozlart&ev=2018&szam=9&k=13> (Letöltés időpontja: 2021. 04. 12.)

²¹ MH BHD dandárparancsnok írásos jelentése. Nyszt. 510-20/2018.

- A lóháton megjelenő honvédszűrség egyidejűleg reprezentálja a nemzet katonai lovaskultúráját, hagyományait és a megújuló Magyar Honvédséget;
- Magyarország Nemzeti Lovas Díszegységével együttműködve vagy önállóan vegyen részt az állami, katonai protokolláris, kegyeleti és egyházi díszelgési feladatok teljesítésében;
- járuljon hozzá az országimázs, a nemzeti öntudat erősítéséhez, a honvéd tisztképzés és katonai pályára irányítás, az iskolai lovasoktatás és lovaglás népszerűsítéséhez, a huszár hagyományörzés támogatásához;
- Katonadiplomáciai szempontból – a HM Nemzetközi Főosztály irányítása és az MHP szakmai vezetése mellett – kapcsolja össze a NATO-tagországokban a 21. században is működő, magyarok által alapított vagy magyar mintára szervezett, 11 modern huszárezredet, valamint a működő tradicionális lovassági alakulatokat;
- Társadalmi kapcsolatok vonatkozásában – a HM HOÁT irányítása és az MHP szakmai vezetése mellett – járuljon hozzá az iskolai lovasoktatás és lovaglás népszerűsítéséhez, a huszár hagyományörzéshez;
- A honvédszűrségek egyéni és kötelekben történő megjelenésükkel a köztudatban élő, hungarikummá minősített, magyar huszárra jellemző nemzeti jellegeket, jegyeket hangsúlyozzák;
- A honvédszűrségek díszöltözeti formái a nemzeti színeket jelenítsék meg, a fehér ezüstszínnel váltható ki. Kiemelt díszelgési feladatokon díszöltözetük harmonizáljon a Nemzeti Lovas Díszegység öltözetével. A napi szolgálati díszöltözetük a Hauszmann-féle eredeti átépítést követően a Budavári Palotában szolgálatot teljesített lovas alakulat jellegzetességeit hangsúlyozza;
- A lovasított díszelgési feladatokat alapvetően szürke színű, lipicai fajtához tartozó, állami ménesgazdaság által tenyésztett lovakkal kell tervezni, amelyek nem kerülnek a HM tulajdonába. Az állami tulajdonú lovakat költségvetési szervek közötti kölcsönös előnyöket biztosító, térítésmentes használatba adási megállapodásban kell használatba venni. A lovak és a személyi állomány lovasképzésére huszár lovasiskolát kell működtetni egy állami lovasintézményben. A kiképzett huszárlovak értékesíthetők az állam által;
- A felállítást 2020. július 1-től az alábbi három ütemben, a meglévő üres beosztások felhasználásával és feltöltésével kell tervezni:
 - I. ütem: Huszár Előkészítő törzs felállítása – 2020. július 1. – 2020. október 1.
 - II. ütem: Huszár Előkészítő részleg felállítása – 2020. október 1. – 2021. március 15.
 - III. ütem: Honvéd Huszár Díszegység működtetése – 2021. március 15-től;
- A Honvéd Huszár Díszegység szervezeti tagozódása a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység állományába történjen, végrehajtó alegységként az alábbi összetételben:
 - Parancsnokság: a napi szolgálati tevékenység tervezési, szervezési, vezetési és koordinációs tevékenységének végzése, állategészségügyi biztosítás,
 - Kiképzési részleg – Huszár Lovas Iskola (Szilvásvár) –, lóképzés és lovasoktatás, lovarda szakmai működtetése, igény szerint huszárbemutatók a Lipicai Lovas Központban,
 - Huszár szakasz(ok): napi belső és külső szolgálatok, protokollkirendelések, díszelgési feladatok, huszár alakú bemutatók végrehajtása,
 - Szállásmesteri (Logisztikai) részleg: a HHD alaprendeltetési feladatainak logisztikai biztosítása, lovardakiszolgálási feladatok.

A fenti javaslatokat a legmagasabb vezetői szinten elfogadták, a felállításról pedig 2019 januárjában honvédelmi miniszteri utasítás²² rendelkezett. A meghatározott feladat és a jóváhagyott tervek alapján dr. Vidoven Árpád, a HM közigazgatási államtitkára és Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség akkori parancsnoka közös irányítása alatt elkészült a felállítás erőforrás-tervezése, a ruházati formák és lószerszámzatok felhasználói és műszaki követelményeinek meghatározása, megkezdődtek a jogszabályok, illetve a feladatrendszer áttekintése és kidolgozása, amelynek keretén belül előkészítették az együttműködési megállapodást a lovak biztosítása céljából az Agrárminisztériummal (a továbbiakban: AM) és a szilvászváradai Állami Ménesgazdasággal (a továbbiakban: ÁMgSZ). 2020 elején Dallos Gyula, a Kincsem Nemzeti Lovas Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztos²³ szakmai útmutatásai alapján és Cseri Dávid, az ÁMgSZ igazgatója vezetésével megkezdődött a lipicai csikók kiválogatása és a Lipicai Lovas Központban az elhelyezési és kiképzési feltételek megteremtése. 2020. július 1-jén Dallos Gyula miniszteri biztos ünnepélyesen megnyitotta a Huszár Előkészítő Törzs kiképzését, és szimbolikusan átadásra került az első lipicai hátasló. A felkészülés megkezdődött.

HONVÉD HUSZÁR DÍSZALEGYSÉG TERVEZETT PROTOKOLLÁRIS FELADATAI

A protokoll hagyományos értelemben véve a hivatalos érintkezésben használt valamilyen szempont szerint szervezett mozgást takar, mely lehet üzleti, egyházi, katonai protokoll stb.²⁴ A protokolláris feladatok rendkívül összetett tevékenységeket jelentenek a katonai tiszteletadással meghatározott eseményeken. „*A tiszteletadás katonai formája a díszszemle, a díszmenet, vagyis amikor a díszegység tiszteletadást teljesít az arra jogosult személyiség vagy jelkép előtt. Erre sor kerülhet nemzeti ünnepen zászlófelvonáskor, államfő, kormányfő érkezésekor, távozásakor; eskü, koszorúzás, emlékműavatás alkalmával, parancsnokság átvétele, csapatzászló vagy kitiüntetés átadása után [...] A díszegység megszemlélése parancsnoklási aktus, emiatt csak az teheti meg, aki parancsnoki felelősséget visel, vagyis államfő, kormányfő, honvédelmi miniszter, katonai vezetők, kivételesen hasonló rangú külföldi személyiségek is (pl. államfői látogatás alkalmával).*”²⁵

Nemzeti ünnepek rendezvényein való részvétel:

A huszárság megjelenésével tervezett protokolláris feladatok közül kiemelkedik a nemzeti ünnepeken és gyásznapokon Magyarország lobogójának katonai tiszteletadással történő felvonásán, félárbóca engedésén, ill. levonásán való díszelgési feladat végrehajtása a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység gyalogságával, a Nemzeti Lovas Díszegységgel és a Központi zenekarral. A feladatra maximális létszámban jelenne meg a HHD.

²² A honvédelmi szervezetek 2019. évi feladatainak, valamint a 2020–2021. évi tevékenysége fő irányainak meghatározásáról szóló 3/2019. (I. 31.) HM utasítás. <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/13/PDF/2019/2.pdf> (Letöltés időpontja: 2021. 02. 12.)

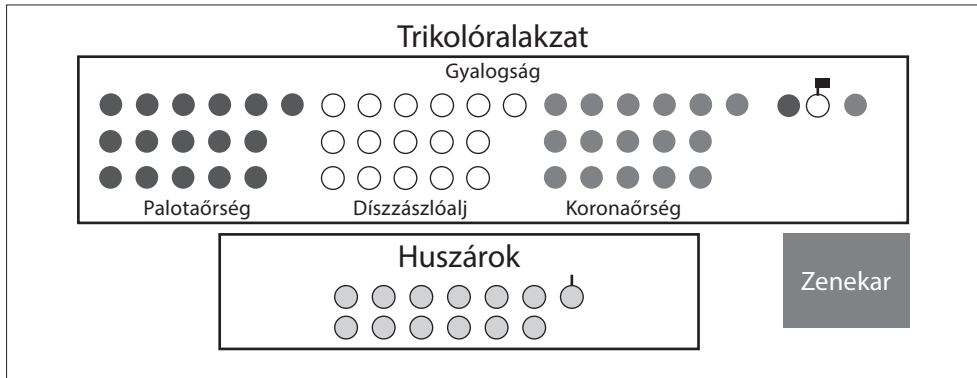
²³ Agrárminisztérium, miniszteri biztosok. <https://kormany.hu/agrarminiszterium/miniszteri-biztosok> (Letöltés időpontja: 2021. 04. 12.)

²⁴ Görög Ibolya: Protokoll az életem. Athenaeum Kiadó, Budapest, 2017.

²⁵ Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó, Budapest, 2018, 621. http://real.mtak.hu/80560/1/diplomaciai_lexikon.pdf (Letöltés időpontja: 2021. 04. 12.)

Az állami és kormányzati vezetők diplomáciai protokolláris eseményein való részvétel:

Az állami és diplomáciai protokolláris feladatok jellemzően a köztársasági elnöki, a miniszterelnöki vagy a honvédelmi miniszteri hivatalos látogatások alkalmával, ill. azok programjában végrehajtott katonai tiszteletadással történő díszkíséret, dízsorfal és díszszemle (2. ábra). A honvédhuszárok tervezett létszáma (a fogadás helyétől függően) 8–16 huszár.

2. ábra Protokollalakzat összetétele (Készítette a szerző)

Szintén köztársasági elnöki protokollesemény a nagyköveti megbízólevél-átadási ceremónia, amelynek során az Öreg huszár szobrától a nagykövek huszár díszfelvezetéssel és díszkíséréssel érkehetnek a Köztársasági Elnöki Hivatalhoz. Ez a feladat a helyszín alapján 6 huszárral tervezhető.

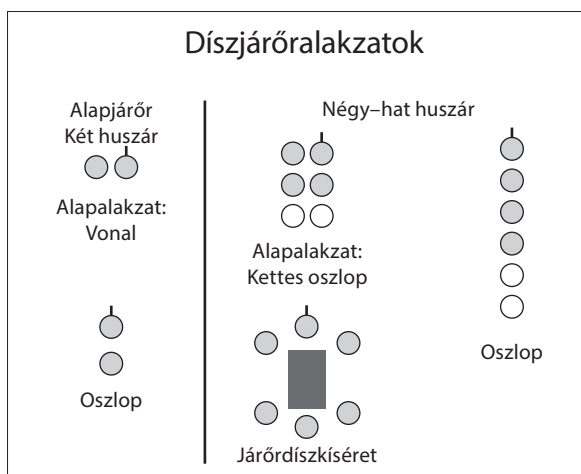
A Magyar Honvédség Parancsnokához köthető katonai diplomáciai protokollfeladatok:

A katonai diplomáciai protokolláris feladatok jellemzően a Magyar Honvédség parancsnokához érkező magas beosztású NATO- vagy más haderők parancsnokságáról érkező (vezérkari főnöki) hivatalos látogatások alkalmával, ill. annak programjában végrehajtott katonai tiszteletadással történő díszkíséret, dízsorfal, fogadás és díszszemle. A honvédhuszárok tervezett létszáma (a fogadás helyétől függően) 8–12 huszár.

Egyéb jellegű protokollfeladatok lehetnek:

A fentebb leírt állami vagy katonai diplomáciai protokollfeladatok keretén belül a különböző szintű delegációk programjába illeszthető a huszárok elhelyezési objektumában díszruházatban végrehajtott huszár ló kiképzési vagy harcászati alak bemutatók megtartása 2×6 huszárral, istállólátogatás vezetéssel vagy patkolókovács-bemutató (patkókészítés és lópatkolás).

Egyéb, protokolljellegű feladat lehet a nyári időszakban (április 1. – október 31.), rendszeres protokolltevékenységként végezhető, a Köztársasági Elnöki Hivatalnak és a Miniszterelnöki Hivatalnak helyt adó Budavári Palota területén a napi huszár díszjárőr szolgálat (3. ábra) 4 huszárral és a zenés huszárszemle 2×4 huszárral.

3. ábra Járőr- és díszkíséret-alkazatok (Készítette a szerző)

ÖSSZEFOGLALÁS

A huszárság mint a könnyűlovasság egyik csapatneme megjelenésénél fogva reprezentatív alakulat, és békeidőben ceremoniális feladatokat hajt végre a 21. században is. Jó példa erre a dán haderő Gardehusarregimentjének (Gárdahuszárezred) lovasított százada, amely a Királyi Testőrség mellett a királyi ház tagjainak közvetlen szolgálatában áll, hasonló protokolláris őrző-védő feladattal, mint a brit királynő Udvari Lovassága.

Hazai vonatkozásban a Kincsem Nemzeti Lovas Programban szereplő Honvéd Huszár Díszalegység létrehozásával és működtetésével megújuló honvédelmi rendszerünkben ismét megjelenik nemzeti történelmünk egyik katonaeszménye, nemzeti kultúránk, népmeséink, népdalaink és irodalmunk fontos szereplője, nemzettudatunk vitán felül álló közkedvelt alakja, hadtörténelmi múltunk legtisztább katonai és egyéni becsületen alapuló, legmagasabb harcértékű erkölcsiséggel bíró katonai alakulata. Reprezentatív részvételével a különböző protokolleseményeken hozzájárulhat a Budavári Palota komplexumhoz szervesen kötődő diplomáciai protokollesemények színvonalának emeléséhez. Ugyanakkor kiemelt jelentőséggel bírhat, hogy a magyar katonai lovaskultúra ápolásával és bemutatásával jelentős szerepet játszhat a nemzetközi szinten hazánkról kialakult országimázs erősítésében.

A hamvaiból 2020. július 1-jén feltámadó honvédhuszárság előtt még hosszú és kemény felkészülés áll annak érdekében, hogy a fenti célok megvalósulhassanak, de az úton elindult. Áldás a huszárra, áldás a lovára!

FELHASZNÁLT IRODALOM

- 1061/2012. (III. 12.) Korm. határozat a Nemzeti Lovas Programban meghatározott feladatokról és a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről. Magyar Közlöny, 2012/29. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/index.php?menuindex=200&pageindex=kozltart&ev=2012&szam=29>
- 1er régiment de hussards parachutistes (Az 1. ejtőernyős huszárezred). <https://www.defense.gouv.fr/terre/l-armee-de-terre/le-niveau-divisionnaire/3e-division/11e-brigade-parachutiste/regiments/1er-regiment-de-hussards-parachutistes>

- 1st Hussars (Az 1. huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/4-canadian-division/1-hussars/index.page>
- 284/2018. sz. HVKF parancs. <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/index.php?m=0&p=kozltart&ev=2018&szam=9&k=13>
2011. évi CXIII. törvény a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100113.tv>
- 2e régiment de hussards (A 2. huszárezred). https://www.defense.gouv.fr/english/node_64/l-armee-derre/le-niveau-divisionnaire/commandement-du-renseignement/2e-regiment-de-hussards
- 3/2019. (I. 31.) HM utasítás a honvédelmi szervezetek 2019. évi feladatainak, valamint a 2020–2021. évi tevékenysége fő irányainak meghatározásáról. <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/13/PDF/2019/2.pdf>
32. Nemzeti Honvéd Díszegység. https://bhd.honvedseg.hu/rovat/32_nemzeti_honved_diszegyeg
- 3e régiment de hussards (A 3. huszárezred). <https://www.sengager.fr/regiments/3e-regiment-de-hussards>
- 8th Canadian Hussars (A 8. kanadai huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/8-canadian-hussars/index.page>
- 78/2011. (V. 12.) Korm. rendelet a Magyar Honvédség által védendő létesítmények kijelöléséről, valamint a magyar állam folytonosságát és függetlenségét megtestesítő ereklyék köréről és az őrzésükre vonatkozó szabályokról. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100078.kor>
- Agrárminisztérium, miniszteri biztosok. <https://kormany.hu/agraarminiszterium/miniszteri-biztosok>
- Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó Budapest, 2018, 621. http://real.mtak.hu/80560/1/diplomaciai_lexikon.pdf
- Gardehusarregimentet (A Gárdahuszárezredről). <https://forsvaret.dk/da/organisation/haeren/gardehusarregimentet/>
- Gardehusarregimentets Hesteskadron (Gárdahuszárezred lovasított svadron). <https://karriere.forsvaret.dk/uddannelse/interne-uddannelser/hesteskadronens-varnepligt/>
- Görög Ibolya: *Protokoll az életem*. Athenaeum Kiadó, Budapest, 2017.
- HM munkabizottsági jegyzőkönyv, 2015. 02. 20. Jkv sz. 61-74/2015.
- Household Cavalry (Udvari Lovasság). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/household-cavalry/>
- Kincsem – Nemzeti Lovas Program. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, 2012. <http://mlosz.hu/nlp/nlp.pdf>
- MH BHD dandárparancsnok írásos jelentése. Nytsz. 510-20/2018.
- Om Gardehusarregimentet (A Gárdahuszárezredről). <https://forsvaret.dk/da/organisation/haeren/gardehusarregimentet/om-os/>
- Regiment Huzaren van Boreel (A Boreel huszárezred). <https://www.huzarenvanboreel.nl/>
- Sherbrooke Hussars (A Sherbrooke-i huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/2-canadian-division/the-sherbrooke-hussars/index.page>
- The King's Royal Hussars (A Király huszárezrede). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/kings-royal-hussars/>
- The Queen's Royal Hussars (A Királynő huszárezrede). <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/queens-royal-hussars/>
- The Royal Canadian Hussars (A királyi kanadai huszárezred). <http://www.army-armee.forces.gc.ca/en/2-canadian-division/the-royal-canadian-hussars/index.page>